St. 297 Poštnina plačana v gotovini (Conto corrente con la posta) V Trstu, v petek 30. decembra 1921 Posamezna številka 20 stotink Letnik XLVI

Izhaja — izvzemši ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina — Lastnik tiskarna Edinost. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L. 7.—, pol leta L. 32.— in celo leto L. 60.—. — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 stot. osmrtnice, zahvale, poslanice in valila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mali oglasi po 20 stot. besedа, najmanj pa L 2. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57

TEMNI OBLAKI

Kakor poročamo na drugem mestu, je eden najmogočnejših italijanskih finančnih zavodov (Banca Italiana di Sconto) ustavil svoje poslovanje. Ako hočemo pravilno presoditi ta dogodek, ne smemo prezreti, da je italijanska eskomptna banka bila glavna osnovateljica vseh onih ogromnih industrijskih zavodov, na katere se je naslanjala Italija v svetovni vojni. Z usodo te banke je torej tesno združena usoda mnogoštevilnih industrijskih podjetij in denarnih zavodov, en dober del italijanskega narodnega gospodarstva in posredno celo narodno gospodarstvo Italije. Morebitni polom eskomptne banke bi torej silno pretresel italijansko narodno gospodarstvo.

Ako vpoštevamo vse to, nam bo jasno, da so odločilni krogi gotovo poskušali vse, da preprečijo prenehanje poslovanja eskomptne banke; in ako so morali dovoliti, da je kljub vsem njih naporom vendarle moralo priti do tako usodnega koraka, je to znak, da je finančna moč Italije resno omajana. Kriza eskomptne banke je torej le naravna posledica splošne gospodarske krize v Italiji in bo brzkone pomenila uvod k še mnogo težji krizi.

Ako pride do poloma eskomptne banke, bodo temu polomu sledili še nešteti drugi večji ali manjši polomi. Ali, ako se tudi posreči preprečiti polom in se bodo upniki vsaj deloma zadovoljili, bo ta bančna kriza vendarle zelo slabo vplivala na položaj italijanske industrije in narodnega gospodarstva sploh.

Kriza eskomptne banke ni prišla nepričakovano za ljudi, ki se bavijo z narodnim gospodarstvom. Italijanska težka industrija, ki se je v ogromnih razmerah razvila tekom svetovne vojne, ni bila posledica naravnega gospodarskega razvoja, temveč je to le umetna tvorba vojnega položaja. Njen obstanek, obstoj in razvoj je bil odvisen le od vojne in po vojni je moralo popolnoma naravnim potom priti do krize. O tej krizi bi bilo sedaj odveč pisati, saj smo jo sami preživeli in jo preživljamo dan za dnevom; čutimo jo na svojih lastnih kožah. Videli smo, kako so se ogromni zavodi zapirali in potem prisiljeno zopet odpirali, da se prepreči katastrofa. Delavstvo se neprestano odpušča, brezposelnost narašča. Industrija se skuša rešiti s pomočjo zmanjševanja delavskih plač. A vse to ne pomaga nič. Ker potom naravne produkcije podjetja ne morejo uspevati in se vzdržati na površju, so si podjetniki skušali pomagati s špekulacijami. V časopisih čitamo neprestano o ponesrečenih špekulacijah in v njihovem spremstvu seveda o sleparijah.

Imena velikih italijanskih zavodov »Ilva«, »Ansaldo«, »Elba«, »Terni« itd. se dan za dnevom pojavljajo v časopisih; združena so z raznimi »aferami«, ki so ena težja od druge.

Glavni predstavitelji italijanske industrije se neprestano posvetujejo o njenem ozdravljenju. A vsa ta posvetovanja ostajajo brez vsakega pozitivnega uspeha. Velikim finančnim zavodom začenja vsled tega zastajati sapa, kriza v industriji povzroča splošno bedo, ta pa vpliva na pokupno zmožnost vsega prebivalstva, ki neprestano pada. Zato hira seveda vedno bolj celokupno narodno gospodarstvo.

Prva vidna posledica tega težkega položaja je bil preteč polom eskomptne banke. Drugi denarni zavodi ji niso mogli pomagati. Zato ni preostalo drugega, nego da se v vsej naglici izda kraljevi dekret, ki ga priobčujemo na drugem mestu, in ki banki dovoljuje, da sme zahtevati moratorij, ne da bi naznanila konkurz.

Na ta način se je za sedaj preprečil konkurz tega velevažnega denarnega zavoda, čigar glavnica, z rezervami vred znaša skoraj 400 milijonov lir in ki je tesno spojen z gospodarstvom cele države. Kako se stvari dalje razvijejo, je sedaj sicer težko predvidevati, vendar moramo biti pripravljeni na težke dneve.

Težki in temni oblaki se zbirajo na gospodarskem obzorju in naše ljudstvo mora predvsem misliti na to, da se krepko gospodarsko organizira, da bo moglo lažje prenesti pretečo gospodarsko krizo.

Jugoslavija

Nove volitve v maju

ZAGREB, 29. Zagrebški »Jutarnji List« doznava iz Belgrada, da skuša vlada čimprej pripraviti teren za nove volitve, ki bi se mogle vršiti že v mesecu aprilu, najpozneje pa v mesecu maju l. 1922.

Železniška konferenca za Balkan

BELGRAD, 29. Dne 2. januarja 1922 prične v Belgradu poslovati konferenca, ki bo razpravljala o vprašanju železniških zvez med jugosl. kraljevino ter Grško, Bolgarsko in Turško. Ta konferenca se ima smatrati kot nadaljevanje bernske in salzburške konference. Na konferenci bo do zastopane vse štiri prizadete države. Konferenca bo sklepala tudi o vprašanju izpremembe voznih redov, ki naj bi stopili v veljavo s 1. junijem 1922.

Po incidentu v Šibeniku

BELGRAD, 28. Na današnji seji ministrskega sveta je sporočil minister notranjih del nadaljnje podrobnosti o zadnjih dogodkih v Šibeniku in Splitu. Italijanska vlada zahteva, da jugosl. država kaznuje krivce incidenta v Šibeniku. Vrhu tega je stavila Italija zahtevo, da se izkaže italijanskim vojnim ladjam v prisotnosti višjih zastopnikov jugosl. civilnih in vojaških oblasti čast v zadoščenje zaradi omenjenih dogodkov. Medtem so prispele v dalmatinske luke še nekatere italijanske vojne ladje. Italijanski poslanik Manzoni je pri ministrskem predsedniku Pašiću vložil protest zaradi dogodkov v Šibeniku. Po kratki diskusiji je ministrski svet odločil, da ima najpreje višji uradnik ministrstva notranjih zadev odpotovati v Šibenik ter se tam informirati o incidentu in kako je nastal ter potem referirati vladi, ki bo na podlagi tega referata storila nadaljnje sklepe.

Listi objavljajo dolga poročila o dogodkih v Šibeniku in zahtevajo, naj jugoslovenska vlada odločno nastopi proti temu, da bi italijanske vojne ladje še nadalje ostale v dalmatinskih pristaniščih.

Rusija

Litvinov ni bil povabljen v London.

LONDON, 29. Reuterjeva agencija objavlja o-le noto: Zanika se oficiozno vest, da je bil Litvinov povabljen v London od angleške vlade. O vseh vprašanjih, ki se tičejo Rusije, se razpravlja potom Krasina.

Štiri ruske divizije na finski meji.

HELSINGFORS, 29. Sovjetska vlada je koncentrirala ob finski in karelijski meji tri ali štiri infanterijske divizije, v vsem kakih 11.000 mož. Dan po Božiču se je baje udeležilo orožnih vaj 30.000 mož. Danes je streljanje ponehalo in vse je mirno.

Italija

Moratorij

RIM, 29. »Gazzetta Ufficiale« je objavila odlok od 28. t. m., s katerim se zopet uveljavi 827. člen trgovinskega zakonika za zadružne kreditne zavode, in za delniške družbe ali za komanditne družbe na deleže, katerih glavnica je znašala glasom zadnjih bilanc najmanj 5 miljonov. Omenjeni 827. člen določa, da lahko trgovec še pred naznanitvijo konkurza zahteva moratorij, ako je v stanu konkurz opravičiti v smislu člena 819., to je ako lahko dokaže, da so se plačila ustavila iz tehtnih, nepredvidljivih ali kakorkoli opravičljivih izrednih razlogov. Z 827. členom stopijo v veljavo tudi vse določbe, na katere se člen sklicuje. Odlok podrobno določa, kako se imajo v primeru moratorija zadržati prizadete stranke in sodišča. V veljavo stopi odlok z dnem razglasitve ter se bo predložil parlamentu, da ga spremeni v zakon.

Posledica tega odloka je bila, da je Italijanska eskomptna banka takoj ustavila plačila.

Ustanovitev konsorcija za trgovino z Rusijo

MILAN, 29. Italijansko - ruska trgovska zbornica, ki ima svoj sedež v Milanu, je nameravala ustanoviti že leta 1920. konsorcij industrijalcev in proizvajalcev za uvažanje poljedelskih strojev in orodja v Rusijo. Sedaj gre za ustanovitev konsorcija, pri katerem bodo zastopani vsi večji italijanski proizvajalci, naj pripadajo katerikoli vrsti produkcije, samo da so direktno prizadeti pri trgovini z Rusijo.

Včeraj se je vršila prva seja odbora za ustanovitev tega konsorcija.

Raineri italijanski zastopnik na konferenci v Cannesu

RIM, 29. Pred sestankom v Cannesu se bo vršila te dni v Parizu pripravljalna seja, na kateri se bo razpravljalo o važnih gospodarskih vprašanjih, ki so na dnevnem redu konference v Cannesu. Italijo bo zastopal na tem sestanku Raineri, minister za osvobojene pokrajine, Francijo g. Loucher, minister za odškodnino, Anglijo pa minister za trgovino.

Francija

Demisija glavnega tajnika za vnanje stvari Berthelota

PARIZ, 28. Berthelot, glavni tajnik za vnanje stvari, je poslal ministrskemu predsedniku pismo, v katerem ga prosi, naj sprejme njegovo demisijo. Berthelot je utemeljil svojo prošnjo s tem-le pismom: »Gospod predsednik, že vtretjič prihajam s prošnjo, da me oprostite mojih funkcij kot glavnega tajnika ministra vnanjih stvari. Več kot 20 let sem častno služil svoji državi in moja vest mi pravi, da si nimam nič očitati. Spoštovanje, ki so ga mi izkazovali vsi moji predstojniki brez izjeme, mi je v veliko tolažbo. Toda ponovna napadanja, nesramna obrekovanja, neslane obtožbe proti meni zaradi poloma v neki banki, v kateri je bil moj brat ravnatelj, mi vsiljujejo strah, da ne bom imel več pred tujci, proti katerim moram vsak dan braniti francoske koristi, dovolj ugleda, da bi mogel še nadalje služiti državi. Spričo tega dejstva smatram za svojo dolžnost, da predložim svojo demisijo. Trikrat ste odklonili mojo prošnjo in ste me tudi branili s prisrčnostjo, katera me je globoko ganila.«

Berthelot zaključuje, poudarjajoč, da je njegov sklep nepreklicljiv, ker on je vesten uradnik, ki bi ne mogel prenesti niti najmanjšega očitanja kake netočnosti v službi.

Diplomatski urednik pri agenciji »Havas« pravi, da Briand ne namerava imenovati nikakega naslednika Berthelota in da bo odpravil to mesto. Berthelotovo delo bo prevzel Peretti della Rocca, ki vodi politična in trgovska dela.

Anglija

Odhod angleške delegacije v Cannes

LONDON, 29. Reuterjeva agencija pravi, da bo večji del angleške delegacije za Cannes, sestavljene od 10 članov, zapustil London v nedeljo zjutraj. Delegacija bo gost francoske vlade.

Francoski in italijanski konzul protestirata proti napadu na imetje njunih državljanov

PARIZ, 29. Listi javljajo iz Kaira: Francoski in italijanski konzul sta protestirala pri oblastvih in policiji proti napadom na njune državljane. Zahtevala sta, naj se ukrenejo potrebni ukrepi, da se taki napadi ne ponove več.

KAIRO, 29. Položaj je normalen. Tramvajski promet se delomа vzpostavil. Javne kočije vozijo. Tudi v Portsaidu se je začelo redno delo.

Nemčija

Nemčija odklanja očitke odškodninske komisije

BEROLIN, 29. Spričo očitka odškodninske komisije, da je zakasnela izročitve dolgovane množine premoga že tretja prekršitev mirovnih določeb s strani Nemčije, je izdala Wolfova agencija poročilo, v katerem ugotavlja to-le: Hud mraz, ki je pritisnil proti koncu minulega novembra, je bil vzrok, da se ni moglo poslati v ruhrsko kotlino dovolj železniških vozov.

Tako se ni mogla preskrbeti z dovolj premoga država, kakor se tudi ni mogel dati zaveznikom neovirano dolgovani premog. Merodajna ministrstva so naredila vse mogoče, da bi zagotovila izročitev premoga. Tvegala so celo, da se ustavi poslovanje v nemških industrijskih podjetjih. Dne 25., 26. in 27. t. m. je bila izročena določena množina premoga. Dne 27. t. m. je bilo celo izročenih 43.792 ton premoga.

Wolfova agencija ugotavlja, da so odškodninski komisiji prav dobro znani napori nemške vlade, da bi redno izvrševala vse svoje obveze, in bodo torej vsi poizkusi, da se prepreči primerna rešitev tega vprašanja, zastonj.

Avstrija

Gobelinske dragocenosti se dajo kot zalog za posojilo

DUNAJ, 29. Uradno se javlja, da je avstrijska vlada dosegla od odškodninske komisije dovoljenje, da lahko porabi Gobelinske dragocenosti kot zalog za posojilo 3 miljonov šterlingov. Gobelinska zbirka vsebuje nad 500 sijajnih draguljev, ki so bili prej last cesarske hiše. Njihova vrednost se ceni nad 250 miljonov zlatih frankov.

Ogrska

Madžarski slavospevi Italiji.

BUDIMPEŠTA, 29. Listi navdušeno pozdravljajo noto generala Ferraria o izročitvi Šopronja in okolice Madžarski. «Pester Lloyd» pravi, da se ima pripisati izročitev Šopronja Madžarski le politiki italijanskega ministra vnanjih stvari.

Poslaniška konferenca za izročitev Šopronja Madžarski.

PARIZ, 29. Konferenca poslanikov je razpravljala o ljudskem glasovanju v Šopronju. Odobrila je predlog, naj se Šopronj izroči dne 1. januarja Madžarski.

Amerika

Francija ne popušča od svojih zahtev

LONDON, 29. Reuterjeva agencija javlja iz Washingtona: Francija bo baje vztrajala pri zahtevi 330.000 ton pomožnega brodovja in 90.000 ton podvodnikov. Angleška in japonska delegacija si bosta baje pridržali način svojega postopanja pri predložitvi svojih zahtev.

Kakršna setev, taka žetev!

Prišlo je, kakor je moralo priti. Pokazalo se je zopet, da so dane razmere, stvari določujoče sile vsekdar močnejše, nego vse umetnosti in prevejanosti kake slepe politike.

Roka, ki je še nedavno blagoslavljala vnanjo politiko ministra Della Torretta, se že umika in dviga se druga s svarečo kretnjo, ki opozarja na storjene pogreške. Menimo vnanjo politiko Italije, kakor se je izrazito uveljavila v sklepih konference v Benetkah, katere posledica je bilo zadržanje Italije pri plebiscitu v zapadni Ogrski oziroma v Šopronju in njegovi okolici. To glasovanje je — kar Madžari odkrito priznavajo in s čimer se je Italija ravnotako odkrito ponašala — je odločilo Madžarski v prilog. Kar je sledilo potem, je zgodovina zadnjih dni, ki priča, da je Della Torretta državnik in diplomat zelo — da se blago izrazimo — površne narave. Prav tak, kakor smo ga označili mi: kot nesrečnega lovca, ki lovi zajca in prikliče — volka, in kot slabega računarja, ki pri zasledovanju svojih ciljev računa le s tem, kar utegne pridobiti, ne pa tudi s tem, kar lahko pri svojem podjetju — izgubi. Moder računar se bo izogibal takih kupčij. Della Torretta se je pa brez vsakega obzira lotil svoje madžarofilske akcije, dasi bi bil moral — če bi bil globoko misleč in moder državnik — vedeti, da mora s to svojo politiko vpričo tako kočljivega vprašanja zadeti ob zelo občutljive strani in izzvati nepovoljna razpoloženja proti svoji državi v državah, od katerih prijateljstva je v veliki meri odvisno vse bodoče gospodarstveno življenje Italije. Radi hipnega političnega uspeha je Della Torretta spravil v nevarnost življenske interese Italije.

V notici o »slabem računarju« smo rekli, da ni daleč dan, ko bo italijanski narod klical na obračun nesrečnega predstavnika svoje države in njenih interesov pred vnanjim svetom. Ga že kliče. Že se oglašajo z neugodnimi sodbami celo njegovi nedavni slavitelji.

Isti »Piccolo«, ki sicer rad vihti svojo kadilnico pred vsakim italijanskim ministrom in ima le hvalo za njegovo politiko, je v svoji torkovi številki s presenetljivo odkritostjo izpovedal: grešili smo!

»Kar se je zgodilo te zadnji dni — misli na sestanka v Pragi in Lani — zahteva našo največjo pažnjo. Čehoslovaška politika ima dva jasna namena: da strni slovanske narode in da pride do prijateljskega sporazuma, ako že ne do prave zveze, z nemškim narodom... Vesti, ki prihajajo od zanesljivih strani, kažejo, da utegne imeti praška politika izdatne uspehe.« Tako jadikuje »Piccolo«.

»Piccolo« kaj težko prebavlja sporazum med Čehoslovaško in Poljsko, potem stremljenje Čehoslovaške za sporazumom z Rusijo, njen dogovor z Avstrijo in po isti črti z Jugoslavijo. »Piccolo« navaja tu besede »Českega Slova«: »Ta manifestacija enotnosti slovanske politike bo najboljše jamstvo za slovansko vzajemnost in za demokratični ideal nove konfederacije v srednji Evropi.«

Potem nadaljuje: »Dosežena sporazuma med Prago in Varšavo ter Prago in Belgradom kakor tudi namerovana med Prago in Sofijo ter Prago in Moskvo udejstvujejo načrt slovanske politike — zvezo slovanskih narodov —, sestanek med Hainischem in Masarykom pa bi utegnil biti prvi korak velikega načrta slovansko-nemške politike! Čez Dunaj bi mogla čehoslovaška politika dospeti do slovansko-nemške zveze.«

»Piccolo« očita italijanskemu časopisju, da je obračalo premalo pozornosti sporazumu med Prago in Dunajem.

In sedaj pride velika izpoved, ki ni za ministra Della Torretto nič kaj laskava sodba: »Sestanek med Hainischem in Masarykom je bil brez dvoma velika pogreška italijanske politike! Kar je dosegla Italija s sestankom v Benetkah, je brez dvoma izgubila s čehoslovaško-nemškim dogovorom. Avstrija, navezana na Čehoslovaško in s tem tudi na Jugoslavijo, tvori najhujšo nevarnost za naše politične in trgovinske interese na Jadranu in za pomirjenje nemškega in hrvatskega irredentizma. Izgubili smo že nadzorstvo nad avstrijsko industrijo in izgubimo ga morda tudi nad železnicami. In drugi, ne mi, bodo izkoriščali električne energije, s katerimi obiluje Nemška Avstrija in ki nam jih je bila ponudila na sestanku v Rimu minulega meseca aprila.«

Tako zveni jadikovanje »Piccola«. Vendar ne obupuje, marveč opozarja na sredstvo, ki bi moglo prečrtati praške načrte z Nemško Avstrijo. Italija naj hitro priskoči Nemški Avstriji z denarjem na pomoč ter naj brani Nemčijo do zadnjega pred poljskim navalom! In pa še to: Italija naj ustvari blok iz vseh dežel, ki imajo, kakor Italija, protislovanske interese! Pri tem misli na Avstrijo, Madžarsko in Romunsko. Zaključuje: »Panslavistična nevarnost je prehuda, da bi mogli mirno gledati na delovanje praške vlade!«

Ali niso ti ljudje popolnoma slepi? V svoji lastni državi imajo Jugoslovene in kraji, v katerih poslednji živijo, so z ozirom na svoj zemljepisni položaj neizmerne važnosti; hoteli bi prvačiti med obdonavskimi državljani, ki so po veliki večini slovanske; hoteli bi — da govorimo z besedo »Piccola« — pomiriti slovanski irredentizem, a v ta namen priporočajo Italiji politiki slepega sovraštva proti Slovanom! Če je gospod Della Torretta nesrečen lovec in slab računar, pa mu je »Piccolo« najnesrečnejši svetovalec. Govori o storjenih grehih in vendar zahteva, naj Italija nadaljuje z zgrešeno politiko!! A vsa neverjetna slepota, površnost in neskladnost sedanje italijanske vnanje politike se zrcali v dejstvu, da sedaj na ves glas kličejo na boj proti isti Čehoslovaški, katero so še pred malo tedni na kolenih prosili prijateljstva! Ali hočejo na ta način bogato češko trgovino odvrniti od Hamburga in jo vsmeriti na naš Trst?! Ubogi naš Trst! Ravno on, ki preživlja strašno krizo, iz katere ne ve nihče rešitve, ravno ta naš Trst naj pride pod kolesa politike Della Torrette! In slepota se kaže v tem, da si domišljujejo, da bi mogli z nekoliko miljoni pripraviti Nemško Avstrijo, da se izneveri podpisanim dogovorom, sklenjenim za daljši rok!!

Stvar je pač taka in nič drugačna: v Burgenlandu se je ponovila zgodovina koroškega plebiscita. Tu in tam je italijanska politika dosegla svoj namen: na Koroškem proti Jugoslovenom, v zapadni Ogrski na škodo Nemcev. In tu in tam se je uresničil rek: kakršna setev, taka žetev!

»Piccolo« zvoni — po toči!

Dnevne vesti

Tudi mi smo Tržačani. V članku, ki se odločno upira navalu različnih elementov iz južne Italije, da odjedajo tu kruh domačinom, Tržačanom, izvaja »Emancipazione« med drugim: »Priznavamo, da morajo imeti bivši bojevniki prednost na delu. **Toda vsak v svoji lastni deželi, v svojem lastnem mestu.** Kajti nezmiselno smešna in blazna bi bila že misel sama, da bi nekega lepega dne padlo semkaj sto- ali dvesto tisoč bojevnikov, ki bi zahtevali dela in zaslužka. Bila bi to neka vrsta preseljevanja narodov, ki ne bi imelo nič skupnega z odrešitvijo... Trst je bil odrešen, ni pa bil zavojevan. To se pravi, da so Tržačani državljani, enaki vsem drugim, četudi so morda poprej nosili uniformo, ki smo jo vsi preklinjali. Nihče nima torej pravice — tudi če je bivši bojevnik — da bi prišel semkaj in velel Tržačanu: Odstrani se, ker si Avstrijec, Če je bil Trst odrešen, mora živeti po isti uredbi glede sprejemanja na delo, kakor je določena po drugih mestih. V Milanu so prvi Milanci, v Rimu Rimljani, v Trstu naj bodo prvi Tržačani. In še le potem drugi Italijani! Smešno bi bilo, če bi moral tržaški delavec v Jugoslavijo ali Kitaj le zato, da bi mogli semkaj — drugi, iz kraljestva. — Pravilno je, kar piše »Emancipazione«. Eno pa ne odgovarja dejstvu. Rečeni list naglaša, da je bil Trst vedno italijansko mesto. Dokaz za to je veliko število dobrovoljcev iz Trsta, ki so med vojno služili v italijanski armadi. Ne, to ni dokaz. Vse tiste dobrovoljce je dala večina mestnega prebivalstva. Poleg te večine pa živi tu od davnine slovanska manjšina. Izlasti v okolici Trsta, ki tvori z mestom isto občino, je danes razmeroma več starih, pravih patricijskih družin, nego pa med današnjim italijanskim prebivalstvom mesta. Naši ljudje so torej tudi pravi Tržačani, ki jim gredo iste pravice in posebno še tudi prednost pred tistimi priseljenci, ki jih »Emancipazione« tako odločno odklanja. Tržačani smo, državljani Italije, in zahtevamo zato vse pravice domačinov, predvsem pa zahtevamo za naše ljudi enako pravico do dela in zaslužka, kakor bodo morali enako vršiti vse dolžnosti do občine in države.

»Tostran« ali »onstran« meja? Fašistovska stranka v Trstu je sprejela ta-le sklep: »Tržaški »fascio« veliča plemeniti nastop mornarjev, ki so na ladji »Audace« branili čast Italije in protestira obenem z največjo energijo proti neprestanim izzivanjem s strani Hrvatov v italijanskih mestih Jadrana. Zahteva od vlade enkrat za vselej največjo odločnost pri zavračanju jugoslovenske nesramnosti, ter si pridržuje, **da bo vse Slovane, ki žive v mejah Italije, smatral odgovorne za vse podlosti,** storjene na škodo naše časti in našega narodnega dostojanstva.«

V tej obliki je bil objavljen sklep v včerajšnjem »Piccolu«, dočim se besedilo sklepa, kakor je bilo objavljeno v včerajšnji številki »Popola di Trieste«, od »Piccolove« redakcije bistveno razlikuje. »Piccolo« rabi namreč besede »gli slavi che vivono **entro** i confini d'Italia« (Slovane, ki žive **v** mejah Italije), dočim se isti odstavek v »Popolu di Trieste« glasi »gli slavi che vivono **oltre** i confini d'Italia« (Slovane, ki žive **onkraj** mej Italije). Ako odgovarja »Popolova« oblika resničnemu sklepu Nacionalne fašistovske stranke, tedaj se nas stvar ne tiče. Če pa odgovarja »Piccolovo« besedilo avtentičnemu sklepu stranke, tedaj nam mora zastati sapa, ko smo prečitali ta »sklep«, ki bije v obraz vsaki pravičnosti, vsaki logiki, človeški pameti in tudi čustvu človekoljubja. Vprašali bi lahko to vročekrvno gospodo, naj nam povedo, kako je moglo priti v Šibeniku do izzivanj proti Italijanom, če je to mesto — italijansko?! Pa pustimo to. Iz peresa nam sili drugo bolj usodno vprašanje. Po kaki božji ali vražji pravici naj bi bili mi, **državljani Italije, odgovorni za to, kar se dogaja v kaki drugi državi?!** Kar proglaša fascio, ni le skrajno krivično, marveč nasprotuje tudi čustvom najbolj enostavnega človekoljubja. Kaj bi rekla ta gospoda, ako bi za vse tisto, kar se je nam tu dogodilo tekom zadnjih par let, morali odgovarjati Italijani, ki žive v Jugoslaviji? Uverjeni smo, da bi v Trstu ogorčeno protestirali. Nič nimamo proti temu, da gospoda zahtevajo od vlade odločno postopanje; ali da groze **nam** z maščevanjem radi dogodkov, ki nismo z njimi v nikaki zvezi, to je naravnost nezaslišana krivica. In tako mora soditi tudi vsak pravični in trezno misleči Italijan. Na odgovorna oblastva pa stavljamo vprašanje, ali se res nič ne zavedajo, do kakih strašnih posledic bi moralo priti v teh naših krajih, če bi dopustila, da bi se praktično izvajala grožnja v gori navedenem sklepu?! Naglašamo še enkrat: državljani smo, katere je oblastvo dolžno ščititi!

Ker je nabiranje za istrske žrtve zaključeno, prosimo vse cenj. nabiralce in nabiralke, da blagovolijo čimprej vposlati nabiralne pole z nabranimi zneski vred. — Odsek za pomoč Istri v Trstu, ul. Sv. Frančiška 20 I.

VOLILCI! Rok za predložitev utoka (rekurza) proti odbitvi reklamacije za vpis v volilni imenik zapade po treh dneh prejema rešitve dalje. Komur je reklamacija odbita, naj se zglasi še isti dan v našem uradu. — Urad Pol. društva «Edinost».

Italijanska eskomptna banka v škripcih. Tržaška podružnica italijanske eskomptne banke («Banca italiana di sconto») je včeraj ob 10½ uri zjutraj zaprla svoje urade in sicer «do nove odredbe», kakor so pojasnjevali začudenim klijentom, ki so prišli tjakaj po svojih opravilih. Za sedaj nam še ni znano, iz katerih razlogov je banka zaustavila poslovanje in kaj se bo dalje ž njo zgodilo, vendar je jasno, da se mora nahajati v veliki zadregi, ako je bila primorana napraviti ta korak. Banka ne more izpolnjevati točno svojih obvez nasproti svojim upnikom in vlagateljem. Pravijo, da je to v tvezi s škandalom ogromnega delniškega podjetja «Ilva». Brzkone je bila italijanska eskomptna banka s svojim kapitalom precej močno udeležena pri delniški družbi «Ilva», ki je vsled nevarnih špekulacij in ogromnih sleparij svojih upraviteljev izgubila lepo svoto miljonov. Radi sleparij so nekateri delničarji «Ilve» že 10. t. m. zahtevali od državnega pravnika aretacijo glavnih upraviteljev posl. Luzzatta, Maksa Bondija in Cezarja Fere in uvedbo kazenskega postopanja proti njim. Poslanska zbornica v Rimu je radi te zadeve uničila mandat posl. Luzzatta, ker se je izkazalo, da je «Ilva» dala velike svote denarja za izvolitev svojega upravitelja Luzzatta v rimski parlament. Odlok glede zaprtja banke je prišel od glavnega vodstva iz Rima, in sicer radi tega, ker so drugi bančni zavodi odkazali eskomptni banki denarno podporo. Banka zahteva za sedaj začasni moratorij in upa, da bo mogla svoje upnike popolnoma zadovoljiti. Seveda je temu težko verjeti in se take vesti razširjajo le v ta namen, da se potolažijo upniki. Polom eskomptne banke bi povzročil težke posledice v italijanskem narodnem gospodarstvu. To vedo zelo dobro tudi vsi oni bančni zavodi, ki so eskomptni banki odkazali finančno podporo. Ker so pa to morali storiti, je to gotov dokaz, da je položaj te banke jako kritičen.

Druga seja gospodarsko - trgovskega odseka posvetovalne komisije v Trstu. V sredo se je vršila na generalnem civilnem komisariatu druga seja gospodarsko-trgovskega odseka, na katerem se je razpravljalo o brezposelnosti. Poročal je dr. Puecher. Sklenili so, da se raztegne zakon proti brezposelnosti na nove pokrajine in predlagali vladi, naj začne v naših krajih nekatera važna javna dela. Druga točka dnevnega reda se ni mogla več obravnati in se je prenesla na prihodnjo sejo.

Povišek doklade na takse. Finančna direkcija objavlja: (Štev. II-657/126-20). Z najnovejšim kr. odlokom se na vsem anektiranem ozemlju zviša prispevek v korist invalidom, borcem in vdovam z otroci: od 5 na 15 centesimov pri vsaki liri direktnega davka in od 15 na 20 centesimov pri vsaki liri kolkovne in pristojbinske takse. Iz tega sledi, da se zviša s 1. januarjem 1922. prodajna cena kolekovanega papirja, kolekovanih pol, znamk, kolekovanih listkov, banderolov in puncev, in sicer za 20 centesimov za vsako celo liro vrh nominalne vrednosti.

Posebej se še opozarjajo tisti, ki se jih tiče, da velja povišek omenjenega prispevka na 20% tudi za kolkovno takso na dragulje. Od 1. januarja 1922. dalje bodo torej morali prodajalci draguljev zaračunati 20 centesimov doklade od vsake cele lire ali dela lire zneska takse, ki se likvidira ob prodaji, in sicer ne glede na frakcije 5 centesimov doklade. Prodajalci so prej ko slej dolžni registrirati v dnevniku znesek 20 odstotne doklade pri vsaki prodaji posebej, da se koncem vsakega meseca lahko javi uradu za register. Skupni znesek doklade se mora navesti ločeno od zneska takse. Na fakturi za kupca se pa lahko zaračunata ta dva zneska skupaj.

Naznanitev vprežne živine, vozil in opreme. Tržaški municipij objavlja: V zmislu odredbe genralnega civilnega komisariata za Julijsko Krajino od 21. oktobra 1921. štev. VII. 741/2303 se posestniki vpreženih živali (konj, mezgov, volov in oslov), vozil in opreme še enkrat pozivajo, naj svojo posest municipiju čim prej naznanijo, ako tega še niso storili na prejšnje pozive. V nasprotnem primeru se bodo kaznovali po zakonu. Naznanja se v sobi štev. 22 v uradu na trgu Unità 4/I od 9 do poldne.

Občinskemu tajniku v Marezigah. Neki gospod, ki biva že delj časa v Trstu, je naprosil ponovno občinski urad v Marezigah, naj bi mu izdal domovnico, ki jo je nujno potreboval za vpis v tržaški volilni imenik. Pisma je pošiljal vedno priporočena. Dolgo je pričakoval odgovor ali domovnico. Slednjič je nekega dne prejel poziv, naj pošlje podatke o družini, da ga zamore občinski urad vpisati v seznam oseb, pristojnih v občino. Storil je tudi to, ponovno prosil in urgiral zatem svojo domovnico. Nazadnje je prišel čas, ko so drugi srečnejši vlagali prošnje, a pozneje reklamacije za vpis v volilni imenik tržaške občine on pa še danes čaka, seveda — brez volilne pravice. Nočemo na dolgo razpravljati o tem predmetu. Krivec, ki je zakrivil, da je zgubil državljan, občan itd., volilno pravico, naj opravičuje svojo krivdo, kakor hoče, opravičil se bo težko. Mi mu za sedaj le povemo, da je navada vljudnih ljudi, da vsaj odgovarjajo na prošnje.

Vsi naročniki «Gor. matice» v Trstu se pozivljajo, da pridejo po plačane knjige. Razdajajo se **danes v petek** od 5. do 6. ure popoldne. Opozarjamo, da se razdajanje knjig zaključi neprekličnо **danes.**

Silvestrov večer. V soboto 31. t. m. se priredi v dvorani Delavsk. Kons. društva pri Sv. Jakobu tradicijonelni «poslovilni večer» starega leta. Na programu, ki obsega več točk, bo solopetje (gč. Kraljeva), balet pod vodstvom g. Bizjaka, skupine našega naraščaja, živa slika ter burka-enodejanka, ki jo vprizore člani dramatičnega odseka mladinskega društva «Prosveta». Nastopi tudi naš na novo oživljeni pevski zbor «Ilirija» z raznimi točkami. Tombola, šaljiva pošta ter vse, kar spada k pozemskim zabavam bo, seveda, na dnevnem redu. Po polnoči bo dano naši mladini, da si obguli par podplatov. — Ker bo nastavljen tudi bife, se naprošajo tem potom narodni trgovci ter naše gospe, da bi prihiteli na pomoč s kakim darom. Darove sprejema gostilničar «Konsumnega društva» pri Sv. Jakobu.

Zvišanje cen za nedeljsko vožnjo po železnicah. Rimska «Gazzetta ufficiale» je objavila zakonski odlok od 15. decembra 1921., s katerim se odpravlja zvišanje cen za nedeljsko vožnjo po železnicah. Za železnice pa, ki so v privatnih rokah, za tramvaje in vožnjo po morju z jadrnicami. Odlok stopi v veljavo v nedeljo po objavi v uradnem listu.

Dobre premise in krivi zaključki. V tedniku «Chicuti e Potenza», ki izhaja v Camerino, je opisal neki Venanzoni Pietro doživljaje in vtiske svojega trimesečnega bivanja med Slovani v Bazovici.

Naše ljudstvo opisuje kot dobrodušno, poslušno, ki spoštuje italijanske zakone. Ugotavlja pa, da se ti poslednji menjajo z vsakim novim komisarjem. Zato si ljudstvo včasih želi prejšnjih zakonov, ki so bili sicer železni, ali vendar enovrstni, ker Slovani vidijo, «da mi Italijani imamo preradi mnogo besed in malo dejanj.»

Za časa avstrijske vladavine so bili v Bazovici — pripoveduje Venanzoni — le trije orožniki, danes pa jih je tam 20 in stotnija pešcev. **To je nepotreben aparat za tako dobro ljudstvo!** Ti Slovani so zvesto vdani svoji zastavi, imajo jo v vsaki hiši. In ko je prvikrat zaplapolala italijanska zastava na vojaškem poveljstvu, so ti ljudje povpraševali, kaj da je ta zastava in kaj da predstavlja?

Italijanski listi se ne prodajajo. V Bazovico prihaja en sam izvod «Piccola» in še ta le za vojaštvo, za ljudstvo pa je v obilni meri preskrbljeno z znano «Edinostjo».

Čuda stvar je — pripoveduje dopisnik nadalje — z napisi na trgovinah in gostilnah. Poprej so bili samo slovenski, sedaj pa slovenski in italijanski. Tržaškim fašistom ne ugajajo slovenski napisi, italijanski pa še manje, ker niso na prvem mestu. Zato prirejajo svoje pohode z grožnjami, orožjem, hrupom. Prebivalstvo je zahtevalo od poveljništva posadke, naj mu pove, kaki naj bodo napisi na trgovinah in gostilnah in ono se bo pokorilo vsakemu ukazu. Poveljništvo pa ni znalo nič odgovoriti, ker je preveč birokratično zakrneno in še danes ni nikake odredbe v tem pogledu.

Zakaj se ne ukrene potrebno? — vprašuje dopisnik. Kaj se sploh ukrepa sedaj v Julijski Krajini? Zadošča en sam površen pogled na industrijalno življenje v Trstu, da vidimo, da to življenje — umira!

Otroci so zdravi in krepki in so poverjeni skrbi **vestnih učiteljev.** Začenjajo spoznavati nas Italijane potom malega števila italijanskih knjig, ki jih je razdelilo šolsko oblastvo. Vendar se nas (Italijanov) še boje ter gledajo na častnika in Italijane z nekim strahom. Često bežijo in se skrivajo za kaka hišna vrata. To ljudstvo nima nič zavidati Italijanov radi njihovega jezikovnega znanja, kajti vsak skromen Slovan pozna po tri jezike, dočim vsak Italijan smatra za svojo dolžnost da preklinja le v svojem jeziku. Glasba je na prvem mestu. Pesmi so melodijozne, domotožne. Vsaka gostilna ima svoj orkestron na razpolago občinstva. Iz tega se da sklepati, da duša naroda, ki ljubi glasbo, ne more biti hudobna. Treba ga je le vzgajati, mu slediti, ga proučevati, imeti potrpljenje z njim in odpravljati njegove hibe, tudi če so neznatne.

* * *

Pisec ni povedal nič novega, nič posebnega. Opisuje le v priprosti besedi svoje vtiske. Ni to nikaka globoka študija o duševnosti našega ljudstva. Pripoveduje le stvari, ki so vidne vsakemu priprostemu očesu. Glavno pa je, da ni prišel med naše ljudstvo s tistimi grdimi, med Italijani malone splošnimi predsodki, ali celo z mržnjo proti našemu ljudstvu. Priznava, da je to naše ljudstvo dobro in da duša njegova ne more biti hudobna. Priznava, da to naše ljudstvo narodno čuti, da je kulturno in da v poznavanju jezikov celo daleč prekaša Italijane. Znamenit se nam vidi zaključni odstavek, ker daja trpko lekcijo sedanji upravi in Italijanom sploh, ko pravi namreč, da bi morali to ljudstvo spoznavati in ga proučevati. Indirektno jim govori trpko resnico, ki jo mi vedno naglašamo, da so prišli namreč semkaj popolnoma nepoučeni, brez vsakega poznavanja ljudi, krajev in razmer, da so prišli semkaj z povsem krivimi domnevami in predsodki. Mislili so da bodo imeli tu opraviti s kakimi divjaki, neukim ali celo barbarskim ljudstvom in da je treba to ljudstvo brzdati z bičem, z neizprosno strogostjo. Ugotovitve tega italijanskega pisca kriče, **kako zgrešena je bila vsa okupacijska politika od prvega začetka in kako zgrešena je tudi danes po aneksiji!** Slepci hočejo voditi ljudstvo, ki bistro vidi in intenzivno čuti. Kaka uprava je to, če se ljudstvo upraviteljev boji in beži v strahu pred njimi, kakor ugotovlja to Venanzoni kot trimesečen očividec?! Hujša sodba se ne more izreči o kaki upravi.

Vendar nas je grenko razočaral tudi ta gospod Venazoni. Pada namreč v kričeče protislovje s svojimi lastnimi izvajanji in ugotovitvami. Hvali naše ljudstvo, pravi, da je vestisti orožniški aparat proti njemu nepotreben, priznava, da je to naše ljudstvo bistro, inteligentno in zvesto vdano svojemu rojstvu, da živo narodno čuti. Vendar priporoča moralično — nasilje proti njemu. Kajti, kaj drugega, nego nasilje bi bilo, kar bi hotel on, ko vzklika: «Bisogna provedere» — treba poskrbeti, ukreniti potrebno, da bodo n. pr. v čisto slovenski, narodno zavedni Bazovici javni napisi italijanski in da se bo — to je pravzaprav zmisel njegovih besed — v šolah poitalijančevalo! Mari ne bi bilo to najhujše: nasilno pačenje narodnega značaja teh krajev in rop slovenskih duš?! Tako postopanje bi bilo kakor trda pest na mehko oko na njegovo lastno priporočilo, naj bi Italijani to ljudstvo spoznavali!

Vsekakor pa je napisal marsikako resnico, kar mu bodi v posebno priznanje. Kaj značilno pa je, da je svoje vtiske izza trimesečnega bivanja med Slovani priobčil v malem, italijanski javnosti menda povsem nepoznanem lističu. Iz tega se more sklepati, da so predali večjih, merodajnih italijanskih listov še vedno zaprti — glasom sresnice o našem ljudstvu, da so ta glasila še vedno za najbolj nesrečno politiko napram našemu ljudstvu — za politiko biča, ki nas krvavo tepe na duši in — tu pa tam tudi na telesu! Edini pravilni in pošteni nasvet, ki bi ga bil moral dati Italijanom na podlagi svojih izvajanj, bi bil ta-le: bodimo temu dobremu, inteligentnemu ljudstvu nacijonalno pravični brez vsakih pridržkov in zavratnih misli — zares svobodoljubni na podlagi tistih načel in vzvišenih idej, na podlagi katerih je prišel tudi italijanski narod do svojega osvobojenjnja in narodnega ujedinjenja!

Pevsko društvo «Ilirija». Danes 30. t. m. točno ob **20½** se bo vršila pevska vaja. Pridite vsi. — Tajnik.

Iz tržaškega življenja

Nesreča. 47letni Otaviajn Bonino se je včeraj zjutraj lahko poškodoval med delom v «Officine Eletriche dell'Isonzo» v Rojanu. Bonino je dobil prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje.

Poskušen samomor v ljudski kavarni. Včeraj proti večeru je vstopil v ljudsko kavarno v ulici Arcata št. 3 22letni pleskar Albert Segara, stanujoč v zagati Romagna št. 3, se vsedel za mizo in si naročil skodelico kave. Ob tistem času je bila kavarna obljudena. S časoma se je pa kavarna izpraznila in v njej je ostal le pleskar in par starih možakarjev. Tedaj je potegnil iz žepa steklenico strupa, ga zlil neopaženo v kavo in jo nato zavžil v par požirkih. Kmalu potem se je začel pleskar zvijati od neprenesljivih bolečin. Tedaj so ga zapazili navzoči gostje in mu priskočili s kozarcem vode na pomoč. Na lice mesta je bil telefonično pozvan zdravnik rešilne postaje, ki mu je izpral želodec ter ga dal nato odpeljati v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v IX. oddelek. Njegovo stanje je opasno. Dozdeva se, da si je hotel končati življenje radi družinskih razmer.

Aretirani tatovi. V božični noči, ko so krožili po mestu krokarji, je naletela patrula kr. stražnikov v zagati sv. Eufemije na tri «nočne delavce», ki so se med seboj jezili in marljivo razkladali blago z neke kočije. Ko so zagledali možakarji može postave, so pobegnili, pustivši na mestu, in sicer pred hišo št. 4, zaboj sukanca. Razume se, da so se spustili stražniki za tatovi in aretirali dva izmed njih, dočim jim kočija zginila izpred oči. Možakarja, ki se pišeta Josip Sorsa in Roman Nannino, sta bila odpeljana na policijo, kjer sta bila zaslišana. Izjavila sta, da sta ukradla omenjeni zaboj sukanca v skladišču Josipa Padovana v ulici della Sanità št. 15. Pozneje je bil aretiran tudi kočijaž Albert Sametz, ki je prevažal ukradeno blago. Vsi trije aretiranci počivajo sedaj v zaporu.

Tatovi v stanovanju. Predsnočnjim so odprli neznani tatovi s ponarejenimi ključi stanovanje Eduarda Sulića v zagati Cristoforo Colombo št. 1 in odnesli 250 lir v denarju ter drugih stvari v skupni vrednosti 15 tisoč lir. Tatvina je bila javljena na policijskem komisariatu v ulici A. Vespucci.

Arduino Del Col oproščen. (Porotno sodišče.) Dne 27. in 28. t. m. se je vršila pred tukajšnjim porotnim sodiščem obravnava proti Arduinu Del Colu, ki je — kakor smo že o tem poročali — ustrelil dne 24. julija t. l. štirikrat proti zapeljivcu svoje sestre Volantiju. Porotniki so na vprašanje, ali je Del Col kriv poskušenega umora ali ne, odgovorili enoglasno z «ne», nakar je sodni dvor obtoženca oprostil.

Vesti z Goriškega

Opatje selo. Bralno in pevsko društvo «Kras» v Opatjem selu priredi letos prvič po vojni «Silvestrov večer». Torej 31. t. m. ob 7. uri zvečer vsi na krov! Vstop prost. Zabave bo obilo. — Darila se hvaležno sprejemajo. — Nadeja se obilne udeležbe — odbor.

Vesti iz Istre

Pevsko in bralno društvo «Slavec» v Ricmanjih priredi dne 31. t. m. v prostorih gostilnie Antona Senica Silvestrov večer z igro, petjem, godbo in plesom. Pričetek ob 8. uri zveč.

DAROVI

— V počeščenje spomina pok. hčerke Darinke daruje Marija Štolfa L 25.— za vojne sirote. Denar hrani upravništvo.

Borzna poročila.

Tečaji

V Trstu, dne 29. decembra.

Jadranska banka	130
Cosulich	283
Dalmatia	200
Gerolimich	1500
Libera Triestina	470
Lloyd	1320
Lussino	700
Martinolich	131
Oceania	248
Premuda	345
Tripcovich	241
Ampelea	600
Cement Dalmatia	335
Cement Spalato	255

Tuja valuta na tržaškem trgu:

ogrske kroke	—.3.65	3.80
avstrijsko-nemške krone	—.45.—	—.52
češkoslovaške krone	32.75.—	33.50
dinarji	34.50.—	35.50
leji	15.75.—	16.—
marke	12.40.—	13.40
dolarji	23.10 —	23.40
francoski franki	187.—.—	188.—
švicarski franki	452.—.—	457.—
angleški funti papirnati	97.25 —	98.—
angleški funti, zlati	112.—.—	114.—
napoleoni	89.50	90.—

Mali oglasi

MEBLIRANA sobica se odda uradniku ali trgovcu. Via Petronio 2/I. 2353

HLAČE, zimske, trpežne, se prodajo za L 120.— Via Petronio 2/I. 2354

NOVE POSTELJE L 95.— vzmeti L 60.— volnene žimnice 130.— iz morske trave 50.—, ponočne omarice, umivalniki, schiffonniers, omare in popolna spalna soba po zmernih cenah. Fonderia 3. 2357

SPALNE SOBE od L 1600.— naprej, obedne L 3500.—, pisarne L 3600.—, lepe stolice za gostilne. Zaloga pohištva dunajskih tovarn, Via Udine 25. 2358

HISA, enonadstropna, moderna, pripravna za vsako obrt, z vrtom, poleg vodna sila, ob prometni cesti v Ljubljani in posestvo v Celju obstoječe iz enonadstropne hiše s 3 objekti, 25 arov zemlje, oddaljeno 10 minut od mesta. Obe posestvi se ceno prodata. Natančnejša pojasnila daje lastnik J. Medved v Ljubljani, Stari trg 26/I od 1—6 pop. 2359

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, urar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 46

HIŠA, z gostilniško, trgovsko in tobačno koncesijo, vinogradom, travnikom, njivami in kostanjevim gozdom, se proda pod ugodnimi pogoji. Hiša stoji ob cesti Štanjel-Ajdovščina in nudi krasen razgled po celi vipavski dolini. Ivan Vrtovec, Šmarje. 2356

UČITELJ ali učiteljica se išče za podučevanje slovenskega jezika na podlagi italijaščine. Cenjene ponudbe pod «Slovenščina» na upravništvo. 2352

HIŠA v Meršah, občine Materija, v jako dobrem stanju in zemljišče se proda po ugodni ceni. Pojasnila daje J. Drožina, Padež 20, Vremski Britof. 2338

AUTOMOBIL, dobro ohranjen, 30 HP, s sedmimi prostori, porabi 16 litrov bencina na 100 km prodam za 16.000 lir ali zamenjam drugo blago. Berne, Trst, Via dell'Olmo 1, I. 2340

KORESPONDENT, eventuelno tudi gospodična samostojen, za srbo-hrvaščino po možnosti tudi za slovenščino, išče tvrdka za Milan. Cenjene ponudbe pod šifro «Milano» na upravništvo «Edinosti». 2346

ZGUBILA se je potnica na ime Prehauc Anton. Najditelj naj je prinese proti nagradi v upravništvo. Svari se pred izrabo. 2322

POZOR! Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačuje edini grossist Belleli Vita, Via Madonnina 10. I. 38

KRONE srebrne in zlate, plačuje po najvišjih cenah Pertot, Via S. Francesco 15, II. 50

PRSNI SIRUP, najboljše sredstvo proti kašlju, prehlajenju in influenci se dobiva v lekarni v II. Bistrici. 62

Srebrne krone

kupujem in plačujem po cenah, ki jih drugi ne moreje plačati. (1018)

Via Pondares št. 6, I

Najstarejši slovenski denarni zavod.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom,

uraduje v svoji lastni hiši

ulica Torrebianca štev. 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Daje posojila na vknjižbe, menjice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.

Uradne ure za stranke od 9 do 13.

Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Št. telef. 25-67.

PODLISTEK

KAPITAN MARRYAT

Leteči Holandec

Roman (29)

«Kako službo bom pa opravljal jaz?» je poprašal Filip. «V čem vam lahko koristim?»

«Za sedaj ne bo treba mnogo. V slučaju viharjev vas pa bomo rabili, kajti takrat potrebujemo krepkih ljudi. Sedaj pa opazujte, da se na ta način priučite svojemu poslu. Prosil bi vas, če hočete prepišite dnevnik, ki ga moramo voditi, da ga predložimo nadzorniku družbe in potem mi boste prišli prav še v marsičem, da boste le enkrat preboleli morsko bolezen, kateri zapade vsakdo, ki še ni bil na veliki vodi. Zato vam priporočam, da imejte vedno pri sebi robec in pa steklenico žganja. No, sedaj pa moramo sprejeti in pozdraviti faktorja vsemogočne družbe, Mynheer Hillebrant — izstrelite!»

Zagrmelo je. Ko se je dim porazgubil, se je prikazal čoln, iz katerega je stopil superkargo, ki je dal odvesti na krov več zabojev z začetnimi črkami in grbom velikega podjetja. Uradnik je bil suhoten možiček z uvelim obrazom; na glavi je imel zlato obrobljen, trioglati klobuk, izpod katerega so se vili po ramenih lasje ogromne lasuje. Oblečen je bil v škrlatnordečo žametno suknjo z velikimi žepi. Njegov beli židani telovnik je bil pošit z raznobarvnimi cvetkami in je segel skoro do kolen. Hlače je imel iz črnega atlasa, nogavice pa so bile iz bele svile. Če k temu dodamo še lepe čevlje z zlatimi zaponkami, nazobčene rokavnice in odlično palico s srebrnim ročajem — potem ima bralec popolno sliko obleke gospoda Jakoba Janga Stroom, superkarga velečastite družbe.

Vedel se je zelo oblastno in kapitan s svojim moštvom vred ga je obkrožal še le v primerni razdalji. Vsi so bili zelo resni, kajti predobro so vedeli, kako moč ima gospod superkargo, ki je užival veliko spoštovanje in tudi strah.

Toda Mynheerju Stroomu očividno ni preveč ugajalo na krovu, zato ga je kapitan odvedel v kajuto. Ladja pa se je pripravila na odhod. V tem hipu pa se je oglasil iz superkargove kajute zvonec.

«Kaj neki to pomeni?» se je skrbno vprašal kapitan Kloots, ki je stal na sprednjem delu ladje in kadil, «Mynheer Vanderbecken, ali greste pogledat?»

Filip se je med ponovnim zvonenjem podal v zadnji del ladje, stopil v kajuto in zagledal pri mizi sedečega superkarga, ki je trepetal od nedopovednega strahu in še vedno vlekel za vrvico pri zvoncu. Ker je odložil lasuljo je bil videti zelo smešen.

«Kaj pa je, gospod» je vprašal Filip.

«Kaj da je?» je zastokal Mynheer Stroom. «Pokličite mornarje z orožjem! Hitro! Hitro, gospod! Ali naj se pustim razkosati in umoriti? Za božjo voljo, hitro, hitro, ne čakajte! Poglejte kaj prihaja k mizi! Moj Bog! Joj! Joj!» je kričal superkargo, ki mu je menda že pohajala pamet.

Filip je pogledal v naznačeno smer. Na svoje veliko začudenje je zapazil malega medveda, ki se je igral z superkargovo lasuljo, metajoč jo sem in tja in jo lizal. Sprva je bil tudi Filip nekoliko prestrašen; toda potem je spoznal, da ni živalica nevarna, sicer jo gotovo ne bi imeli na krovu. Toda navzlic temu se Filip ni upal živali približati, ampak je poklical kapitana, ki je napravil konec vsemu dogodku.

«Ven, ven, ciganček» je zavpil nad medvedkom in ga zapodil iz kajute, nato pa se jel opravičevati: Mynheer Stroom, iskreno obžalujem. Tu je vaša lasulja, Mynheer Vanderbecken, zaprite vrata, da se v sobico ne pritepe ta žival.»

Kakor hitro so se zaprla vrata med gospodom Stroomom in predmetom njegovega strahu, se je mali mož vsedel v udoben naslanjač in si nadel lasuljo. Nato je zavzel zapovedujoč nastop, udaril s palico po tleh in se razjezil:

«Mynheer Kloots, kaj naj pomeni ta malomarnost, ki ste jo izkazali napram superkargu mogočne družbe?»

†

Potrta neizmerne žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je moj nad vse ljubljeni soprog

Ivan Bergant

župan in veleposestnik

na Ravnjah pri Štjaku, dne 28. t. m., mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v soboto, 31. t. m., ob 8. uri zjutraj iz hiše žalosti v Ravnjah št. 9.

RAVNJE, 29. decembra 1921. 1023

Žalujoča soproga.

: JADRANSKA BANKA :

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi krajl v tu- in inozemstvu